

$$Y_{11} = -0,0373 x_{11} + 425,51; R^2 = 0,840 \quad (1.11)$$

$$Y_{12} = -0,012 x_{12} + 3404,7; R^2 = 0,272 \quad (1.12)$$

where Y_9, Y_{10} – number of hotels in Western Ukraine and Ukraine, units; Y_{11}, Y_{12} – number of specialized accommodation establishments, units; $x_9, x_{10}, x_{11}, x_{12}$ – foreign direct investment, mln. \$ USA.

According to the results of our analysis there is a strong positive correlation between number of hotels and volume of foreign direct investment in Western Ukraine and Ukraine respectively. Although positive significant relationship exists between these two factors in both patterns, it is weaker in the Western Ukraine compared to Ukraine. The values of the correlation coefficient ($r_{zw} = 0,802$ for Western Ukraine; $r_u = 0,873$ for Ukraine) and determination coefficient ($R^2 = 0,644$; $R^2 = 0,762$ respectively). The statistical relationship between number of specialized accommodation establishments and foreign direct investment is negative for both patterns and much stronger for Western Ukraine compared to Ukraine. For the pattern Ukraine for this pair of indicators the correlation is statistically weak.

The dependence of the number of tourists on the degree of harmful emissions into the atmosphere from stationary and mobile sources, expressing improvement (deterioration) of environmental conditions in the region, is represented by linear regression equations:

$$Y_{13} = 2,5405 x_{13} - 1422,9; R^2 = 0,422 \quad (1.13)$$

$$Y_{14} = 0,2426 x_{14} + 885,57; R^2 = 0,084 \quad (1.14)$$

where Y_{13}, Y_{14} – number of tourists of Western Ukraine and Ukraine, thousand persons; x_{13}, x_{14} – the amount of harmful emissions into the atmosphere from stationary and mobile sources, respectively, thousand tons.

Our calculations show that there is a statistically weak correlation between the selected pair of indicators for Ukraine, but average strong and statistically significant one for Western Ukraine. The values of the correlation coefficient ($r_{zw} = 0,649$ for Western Ukraine; $r_u = 0,290$ for Ukraine) and determination coefficient ($R^2 = 0,422$; $R^2 = 0,084$ respectively). This correlation and regression analysis of factors which influence the use of recreational and tourism potential in rural areas of Western Ukraine (as regional pattern) and Ukraine in general, has shown that there is a strong and statistically significant dependence primarily on the external and internal investment for both patterns, and on the ecological state of the environment for Western Ukraine.

Дергалюк М.О., аспірантка
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»

РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ

В сучасних умовах економічної нестабільності великого значення набуває розвиток агропромислових комплексів, продукція яких забезпечує не тільки споживачів продуктами харчування, переробні галузі сировиною, а й економічну безпеку регіонів та країни в цілому. Це, своєю чергою, зумовлює дослідження регіональних аспектів розвитку агропромислових комплексів.

Сільське господарство, виступаючи однією зі сфер агропромислових комплексів, грає у ньому провідну роль. Виробництво сільськогосподарської продукції безпосередньо залежить від природно-кліматичних умов того чи іншого регіону, тому при управлінні розвитком агропромислових комплексів особливого значення набуває регіональний аспект.

Природно-кліматичні умови та регіональний поділ праці обумовлюють спеціалізацію агропромислових комплексів регіонів: територіальну концентрацію виробництва, переробку та зберігання певних видів сільськогосподарської продукції. Це, своєю чергою, впливає на ефективність використання природних та трудових ресурсів та сприяє зменшенню витрат на одиницю продукції.

Окрім природно-кліматичних умов функціонування та розвитку агропромисловий комплекс залежить від рівня економічного розвитку територій, забезпеченості трудовими ресурсами певної кваліфікації, розвиненості виробничої та соціальної інфраструктури, споживання населення. Всі ці фактори також можуть суттєво різнитися на регіональному рівні.

Так, наприклад, спеціалізація агропромислового територіального комплексу визначається науково-обґрунтованими нормами споживання продуктів харчування з урахуванням платоспроможного попиту на душу населення в регіоні. При цьому простежуються значні територіальні відмінності не тільки у платоспроможному попиті, а й у споживанні окремих видів продукції, що обумовлено демографічними, природними, релігійними та іншими особливостями [2-3].

Для сільськогосподарської продукції важливими є витрати часу на її транспортування між виробництвом та заготівлею сировини, промисловою переробкою, виготовленням кінцевої продукції та споживанням. Це, своєю чергою, зумовлює територіальну концентрацію виробництва, переробки, виготовлення та споживання продукції агропромислового комплексу. Така територіальна концентрація являє собою єдину інтегровану систему агропромислового комплексу в масштабі регіону, з сукупності агропромислових комплексів регіонів формується агропромисловий комплекс країни. Необхідно зазначити, що агропромислові комплекси регіонів функціонують не відокремлено, а на основі кооперації та інтеграції між собою.

Відтворювальний процес в агропромисловому комплексі на регіональному рівні зумовлений тим, що при використанні природних, трудових ресурсів забезпечується виробництво, розподіл, обмін та споживання продукції як в регіоні, так і за його межами. Часткове відшкодування ресурсів та збільшення виробничого потенціалу відбувається перш за все за рахунок ресурсів регіонів [1, с. 70].

Отже, в агропромисловому комплексі регіонів виробництва інтегруються за територіально-виробничим принципом, функціонування яких на основі кооперації та інтеграції між собою формує агропромисловий комплекс країни в цілому.

На наш погляд, агропромисловий комплекс доречно розглядати як міжгалузевий територіальний комплекс, сформований на регіональному рівні, що дає можливість розробляти стратегічні заходи з урахуванням регіональної специфіки умов функціонування агропромислового комплексу та потреб регіону. Розвиток агропромислових комплексів регіонів має надзвичайне важливе значення не тільки для забезпечення продовольчої безпеки населення, а й для розвитку економіки регіонів та країни в цілому.

Список літературних джерел

1. Гороховець Ю. А. Теоретичні основи структурування АПК регіону / Ю. А. Гороховець // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць / ред. кол.: І. Д. Пасічник, О. І. Дем'янчук. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – Вип. 27. – С. 69–72.
2. Семенов В. Ф. Міжрегіональні диспропорції та регіональне зростання / В. Ф. Семенов, О. Л. Михайлюк, В. Д. Олійник: монограф. за ред. В. Ф. Семенова. – Одеса: Атлант, 2011. – 150 с.
3. Долішній М.І. Стратегічні фактори глобальної конкуренції і механізми забезпечення конкурентоспроможності регіонів [Текст] / М.І. Долішній, П.Ю. Беленський, Н.І. Гомольська // Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: Монографія. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006 – 248 с.